

UJITJA, KULLIMI DHE MBROJTJA NGA PËRMBYTJET E TOKAVE BUJQESORE

Ujitja dhe kullimi janë një nga faktorët kryesorë me ndikim të drejtperdrejtë në rritjen e qëndrueshme të prodhimit bujqësor në vend.

Megjithëse rreshjet mesatare vjetore janë të bollshme, gjatë verës bien vetëm 20% e sasisë së tyre. Për të siguruar një bilanc optimal, është e domosdoshme ujitja me 3000-5000 m³/ha dhe kullimi, veçanërisht gjatë periudhës së dimrit, me një hidromodul 4-5 litra/sek/ha.

Infrastruktura e ujitjes, kullimit dhe mbrojtjes nga përmbytjet është e projektuar për ujitjen e rreth 420 000 ha tokë bujqësore (potencialisht të ujitëshme 360 000 ha), garantimin e kullimit në 280 000 ha dhe zvogëlimin e rrezikut nga përmbytjet lumore e detare. Zona më e rrezikuar nga përmbytjet është ultësira perëndimore e vendit.

Shqipëria është një vend i pasur me burime ujore, por për shkak të relievit të thyer, gjysma e ujit për ujitje sigurohet nga rezervuarët artificialë.

Për kullimin e një sipërfaqe prej 75 000 ha, funksionojnë 29 stacione pompimi (hidrovore) me fuqi të instaluar 28 000 kë dhe kapacitet mesatar të largimit të ujit 390 m³/sekond.

Synimet në këtë sektor konsistojnë në:

- Plotësimin e qëndrueshëm të nevojave për ujë, nëpërmjet rehabilitimit dhe modernizimit të sistemeve ujitës;
- Menaxhimin e qëndrueshëm të sistemeve të ujitjes nëpërmjet ndarjes së kompetencave dhe përgjegjësiive për operimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e infrastrukturës së ujitjes, midis pushtetit qëndror, bashkive dhe organizatave të përdorimit të ujit;
- Garantimin e kullimit, me përparësi në ultësirën perëndimore, nëpërmjet rehabilitimit dhe përmirësimit të infrastrukturës egzistuese dhe rritjes së kapacitetit të hidrovorëve;
- Zvogëlimin e rrezikut nga përmbytjet lumore dhe detare, nëpërmjet rikonceptimit të strukturave mbrojtëse, duke konsideruar zhvillimet e reja urbane pranë lumenjëve dhe grykëderdhjeve të tyre.
- Menaxhimin e qëndrueshëm të sistemeve të kullimit dhe mbrojtjes nga përmbytjet nga qeverisja qëndrore duke synuar rritjen graduale të rolit, përgjegjësiive dhe kontributit të aktorëve dhe përfituesve lokalë.

Ligji nr. 8518, datë 30.7.1999 “Për ujitjen dhe kullimin”, i ndryshuar me ligjin nr.9860, datë 21.01.2008, përcakton Ministrinë e Bujqësisë, si organin përgjegjës për administrimin e infrastrukturës kryesore të ujitjes dhe kullimit.

Me riorganizimin e 13 Bordeve të Kullimi, në 4 borde rajonale të kullimit, sipas VKM nr.1107, datë 30.12.2015 “Për krijimin e Bordeve Rajonale të Kullimit Lezhë, Durrës, Fier dhe Korçë”, funksionet dhe detyrat kryesore të tyre janë reduktuar dhe lidhen kryesisht me shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen e kanaleve kryesore kulluese, hidrovorët, kanalet kryesorë të rreth 22 skemave të mëdha ujitëse, përfshirë edhe 7 rezervuarë të mëdhenj dhe veprat e mbrojtjes nga përmbytjet (argjinatura lumore dhe detare si dhe kanalet e ujërave të larta), ndërsa pjesa tjetër e infrastrukturës së ujitjes dhe kullimit i është transferuar në pronësi 61 bashkive, me VKM nr. 1108, datë 30.12.2015 “Për transferimin, nga Ministria e Bujqësisë,

Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave tek bashkitë, të infrastruktures së ujitjes dhe kullimit, të personelit dhe aseteve të luajtshme e të paluajtshme të Bordeve Rajonale të Kullimit”

Aktualisht, administrimit i sistemeve te ujitjes dhe kullimit, kryhet permes ndarjes se roleve mes Bordeve Rajonal te Kullimit –Bashkive dhe Organizatave te Perdoruesve te Ujit.

Bordet Rajonale te Kullimit janë struktura teknike të specializuara në vartesi të Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave dhe financohen nga buxheti i shtetit.

1. Tek **rubrika** “Legjislacion” - Drejtoria e Pergjithshme e Administrimit te Ujerave dhe Tokes – Drejtoria e Ujitjes dhe Kullimit, **tekhapet nje link ku te vendoset baza ligjore si me poshte:**

DREJTORIA E UJITJES DHE KULLIMIT

Baza ligjore e veprimtarive:

Ligji nr. 8518, datë 30.7.1999 “Për ujitjen dhe kullimin” i ndryshuar.

VKM nr.1107, date 30.12.2015 “Per krijimin e Bordeve Rajonale te Kullimit Lezhe, Durres, Fier dhe Korçe”

VKM nr. 1108, datë 30.12.2015 “Për transferimin, nga Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave tek bashkitë, të infrastruktures së ujitjes dhe kullimit, të personelit dhe aseteve të luajtshme e të paluajtshme të Bordeve Rajonale të Kullimit”